

LOSONC ÉS VIDÉKE

Előfizetési ár:
 Egész évre 10.—korona
 Félévre 5.—korona
 Negyedévre 2.50 korona
 Községi előjáróknak és
 tanítóknak 1 évre . . . 8.—korona
 Egyes szám ára 20 fillér.

Politikai hetilap

Felelős szerkesztő: HERCZEGH JENŐ

Megjelenik minden kedden este
 Szerkesztőség Malacka-utca 15. szám
 Kiadóhivatal Rákóczi-utca 21. szám
 Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.
 „Nyilteker” sorozatánként 80 fillér.

Hatósági vizit helyett: a munkásbiztosító

Rendőrorvos helyett: a pénztári orvos

— Hozzászólás egy multheti cikkünkhöz —

(Beküldetett.) . . . A *Losonc és Vidéke* február 22-iki számában, „A Jucik, a Marik s a K tók erkölcséről — Hozzászólás a cselédügy reformálásához” — címek alatt egy cikk jelent meg **Ágotay Veronika** urhölgy tollából, mely erősen védi a cselédeket attól a reformtól, amely kivétel nélkül, mind-egyikükre ki akarná terjesztetni a hatósági orvosi felügyeletet

„Ez nem megoldás! Tessék mást, jobbat kispekulálni!” mondja ezt kintünően megindokolva a cikk jelestollu írónője.

És én, aki ugyahily véleménnyel vagyok erről az ügyről, örömmel sietek beszámolni arról, hogy ha már a venerás betegségek terjesztése mindenképen a cselédek hünlistájára van írva, hát nem kisebb kapacitások, mint például dr. *Nékán* meg dr. *Ráskai* egyetemi tanárok olyképen gondolják a reformot megalkotni, hogy:

az 1907. évi XIX-ik törvény-cikkben lefektetett munkásbiztosítási törvények közé, iktassék be a cselédek, mint házimunkásnók kötelező biztosítása is.

A cselédlány ezáltal nemi betegsége esetén megfelelő gyógykezelésben részesülne. Hogy a venerikus bajok meggátlásában az erélyes rendőri intézkedések miért nem lennének

hasznosak, azt a multheti cikk igen helyesen kifejtette. Viszont, hogy a cselédek biztosítási kötelezettség alá vonása miért volna a legüdvösebb intézkedés, arról azt hiszem elég anynyi is, amennyit már említettem s ami nem ismételhető meg elégszer t. i.: hogy a cselédlány ezáltal nemi betegsége esetén megfelelő gyógykezelésben részesülne! És, hogy ez a kijelentés hatásosabban visszatükröződjék, ide állítom még a mai cselédtörvény ama paragrafusát, mely úgy szól, hogy „ha a cseléd nemi betegségben szenved, még azt az egyhavi gyógykezelést sem kapja meg a gazdájától, amire más megbetegedés esetén joga van!”

Igen elsőrendű érdek a biztosítási kötelezettségnek a cselédekre való kimondása, az *anya és a csecsemővédelem* szempontjából is. A szociális alapokra épített munkásbiztosító ugyanis nem tesz különbséget annál, hogy a gyereket törvényes feleség vagy pedig egy szegény, anyává tett leány szülte-e, hanem egyformán részesíti őket megfelelő szülésznoi díjban és hat hétig gyermekágyi segélyt is utal ki részükre.

A cselédügy reformálásának csakis ily módon lehet és kell megtörténnie, ha azt akarjuk, hogy eredményes legyen! Már pedig akarjuk . . .

Sk. fa.

Aktuális

katonai hírek

Gyógyszerügyi tisztek ténylegesítése.
 A hadügyminisztérium elhatározta, hogy a tartalékos gyógyszerügyi tisztek egy részét ténylegesíti. A kérvényeket szolgálati uton kell a hadügyminiszterhez felterjeszteni. Az érettségizett tartalékos gyógyszerügyi tisztek előnyben részesülnek.

A harctéren levő katonák felmentése.
 A politikai hatóságok igen gyakran fordulnak a harctéren levő csapatparancsnokságokhoz katonai hatóságok által felmentettek szabadságolása végett. Az osztrák honvédelmi miniszter ezzel kapcsolatban ismétlen közli azt a rendelkezését, a mely szerint a katonai szolgálat alóli felmentett hatályát veszti, ha az illető felmentett időközben a harctérré utbanindult. A harctéren levők felmentése felett a hadsereg főparancsnokság (vezérszállásmeisteri osztály) dönt a minisztérium javaslatára. (Külgügy-Hadügy.)

Legfelső kegyelemből

— hadnaggy

A király farkasfalvi Farkas Zoltánt, a rimaszombati kerület országgyűlési képviselőjét a honvédség szolgálaton kívüli viszonyában, a lovassághoz kivételesen és legfelső kegyelemből hadnaggyá nevezte ki.

Mikor nőülhet a katona?

Azok a katonai személyek, akiknek a véderőtörvény szerinti rendes, tényleges szolgálati kötelezettsége már letelt, akik azonban a háboru miatt tényleg a tartalékba át nem helyezettek, hanem továbbra is e tényleges szolgálatban visszatartattak, a nőülés szempontjából ugyanoly elbírálás alá vonandók, mint a tényleges szolgálatra bevonult tartalékosok, vagyis nőülésükhöz a katonai hatóság engedélyére nincs szükségük.

Bárá Hazai Samu ezredtulajdonos lett

A király Bárá Hazai Samu honvédelmi miniszter, gyalogsági tábornokot, a 46-ik gyalogezred tulajdonosává nevezte ki.

Imádság az Istenhez

Ha majd egyszer csendes lesz a csatatér,

Ha majd az a sok katona hazatér, —

Ha majd elnémul a gyilkoló puska,

Ha majd az ágyu is álmát alussza, —

Ha majd elcsitul a jaj és a bánat,

Ha majd levetjük katonaruhánkat, —

Ha majd kinyujtod — Isten — a békekart,

Akkor is, aztán is, — áldd meg a magyart!

Gát Ervin.

A legszomorubb áldozatok

Legszomorubb áldozatai a háborúnak a hadiárva, azok az ártatlan gyerekek, mert édesapjuktól, legtöbb esetben egyuttal eltartójuktól is, fosztotta meg őket az emberek vetésébe oly rettenetesen beegázoló világdululás.

Azonban ezek a legszomorubb áldozatok egyben a legbüszkébbek is lehetnek pótolhatatlan veszteségükre, mert hiszen édesatyjuk a hazáért és mindnyájunkért adta oda hősiességével megszentelt életét.

Ha ezek a hadiárva felserdülnek, sorsuknak nemcsak a lesújtó szomorúságát, hanem a büszkévé felemelő voltát is megfogják érezni.

A hivatalos statisztika a hadiárvaikat is összeírta. Felkereste őket az édesanyjuknál, gyámjuknál, egyéb hozzátartozóiknál, jótékony családoknál, örökbefogadóknál, menhelyeken, egyesületeknél.

A hivatalos statisztika a háború legszomorubb áldozatait is bevonta a maga ridegül józan körébe és megállapította róluk, hogy a -15-ös esztendő végéig 36.379 hadiárva volt minálunk.

(AU.)

ADAKOZZUNK a Vörös Kereszt! Egylet javára.

A Magyar Asztaltársaság közgyűlése

A Magyar Asztaltársaság f. hó 27-én, vasárnap délután 3 órakor tartotta évi rendes közgyűlését Bartos Lajos elnök vezetése mellett, a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki jelentés. 2. Évi beszámoló. 3. Titkári jelentés. 4. Leltári bizottság jelentése. 5. Titkár választás. 6. A választmány kiegészítése.

Az évi jelentésekből a következők alapítottak meg: tagok száma 353 rendes, 45 alapítótag. Az egyesület vagyona alapítványokban 2363 K 88 f., folyó számlán 311 K 42 f., összesen 2675 K 30 f. Az egyesület által ezideig 366 fíu és 171 leánygyermek látott el ruházati cikkeivel vállaskülömbéssel nélkül. A filléres jövedelmekből feinnállása óta 13255 K 52 f. összeget fordított az egyesület a jótékonyág gyakorlására, illetve a felruházás céljaira.

Titkárrá Kövi Árpád református lelkész, a megítéredett választmányi tagsági helyre Scherer Lajos főgimnáziumi tanár választott meg egyhangúlag.

Ugyancsak ez alkalommal foglalkozott a közgyűlés az irodalmi pályázatok megjutalmazásával. A pályadíjakat a következő növendékek nyerték el: a polgári leányiskolában Porubszky Jolán és Herczog Ilona irodalmi dolgozatokért. A főgimnáziumban mindkét irodalmi pályadíjat Märer György VIII. oszt. tanuló. A tanítóképzőben Kobán Árpád IV. éves növendék szavaltatért. Az iparos tanonciskolában Trebesziger József a legjobb iparos rajzmunkáért és Novák János a magyar nyelvben való legjobb előmenetelért.

Amikor a fenti adatokat elsoroltuk, megállapíthatjuk, hogy az egyesület valóban a kulturális tevékenység megalapján áll,

amiben főrésze van a tagok áldozatkészsége mellett a vezetőségnek és különösen az elnöknek Bartos Lajos máv. főellenőr, formalmi főnök helyettesnek, aki az egyesület ügyeit nagy buzgalommal és fáradhatatlan odaadással vezeti.

Hősök emléke

Az ország legtöbb középiskolájának és szakiskolájának igazgatósága elhatározta már, hogy intézetüknek a haza védelmében hadba vonult tanítványai emléket ez évi Értesítőjében megörökíti.

Reméljük, hogy ugy a losonci főgimnázium, mint a losonci tanítóképző-intézet igazgatósága is így fog cselekedni!

Háboru alatt férjhez ment asszonyok segélye

Konkrét esetben folyóan a pénzügyminiszter a hozzá intézett kérdésre a háború folyamán férjhez ment asszonyok hadisegélyére vonatkozóan így rendelkezett:

Olyan esetekben, a mikor a hadbavonult közvetlenül bevonulása után katonai szolgálatának teljesítése közben lép házasságra, a bevonultnak gyámol nélküli családtagjai, tehát felesége és esetleges édes vagy mostoha gyermekei is, a mennyiben az előirt egyéb feltételek fenforognak, állami segélyben részesíthető, de csak akkor, ha a szóban forgó családtagokat a bevonulás előtt is az illető hadbavonult tartotta el.

Olyan esetekben azonban, a mikor a fent megjelölt körülmények között létrejött házasság esetén a feleséget s az esetleges édes vagy mostoha gyermekeket a házasság megkötéséig nem a hadbavonult tartotta el állami segély általában véve nem állapítható meg, kivéve azt az esetet, ha a feleség és az esetleges gyermekek a házasság megkötése után olyan helyzetbe jutnak, hogy teljesen a bevonultnak eltarthatására szorulnának.

Nyilttér*)

Losonczon a Deutsch szálloda

éttermei, teljesen felszerelve,
előnyös feltételek mellett
:: átadandók. ::
Értekezni a helyszínen.

* E rovat alatt közölteknek tartalmáért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Szobafestő, mázoló és cimfestő

munkákat modern és izléses kivitelben jutányosan készít

Szita István, Alsó-patakpart 6. szám.

Egy kis iskola

AZ EMBEREKRŐL

Amióta Isten a világot megteremtette, olvást vannak emberek. Az emberek sokfélék, azért osztályozni szokták őket. Van többek közt egy fajtájuk, ahová azok tartoznak, akik mindig csak másokkal törődnek. Amint közönségesen mondani szokás, mindig csak más miatt fáj a fejük. Ezek az ugynevezett:

„mindig csak másokkal törődő emberek.“

Például:

Harmonikásiné: (az urához, akinek egy balláb kevés, hát van neki kettő és azért nem lett katona) . . . Gott! Némely embernek igazán . . . itt van ez a Krenkelesz, az öreg Krenkelesznek a fia, az sem katona még! **Harmonikási:** Aber Róza . . . Tegnap láttam a Krenkelesz Mónit in Uniform . . . **Harmonikásiné:** (örömmel felkiált) Mit te nem mondsz Samu!

(Két nappal később.)

Harmonikásiné: (Vizesnéhez, aki a barátja) . . . Mégis csak pofa ami ahhoz kell . . . például az a Krenkelesz Móci is itthon dekkol még!
Vizesné: (meglepően) Tévedsz Rizikém, a Krenkelesz épp ma küldött nekünk egy rózsaszínű lapot a Feldről.

(Négy nappal később.)

Harmonikásiné: (Töményinéhez, akivel egyült uszonnázik a kávéházban) Mit te szólsz drágám a Mónihoz? A Krenkeleszhez? Mazli ami ennek a fiúnak van! Kint van a Felden, de még az ágyut nem hallotta . . . valahol hátul írrok . . .

Töményiné: (szintén meglepően mint a minap Vizesné) A Krenkelesz? Hisz épp a mai zsurnálban olvastam, hogy egy rohamban megbeszült! . . . (Az újsággyerekekhez) Pali, nocsak a . . .

(Hat nappal később.)

Harmonikásiné: (Piszkához, aki könyvelő az ura irodájában) Glaub'n Sie mir, Herr Piszká . . . én mindig azt mondom, akinek barát a Jehova, annak kint is jól lássa az a Krenkelesz Móci! Megbeszült és még csak meg nem halt!

(—tay—nika)

Miniszteri köszönetnyilvánítás

A vallás és közoktatásügyi miniszter a következő leiratot intézte a Losonci Magyar Asztaltársasághoz:

Nógrád vármegye kir. tanfelügyelőjének 1915 évi december hó 14. én 4340 sz. a. kelt jelentéséből örömmel értesültem hogy az Asztaltársaság a losonci népiskolák 25 szegénysorsu növendékét, valláskülönbség nélkül az 1915 év folyamán is mintegy 1000 K. értékű meleg ruhával látta el s hogy ezt a jótékonytárgyat már évek óta gyakorolja, nagyban előmozdítva ezzel a szegény gyermekek téli iskolalátogatását.

Nagy örömmel szolgál, midőn az Asztaltársaságnak a népoktatás érdekében tanúsított ezen nagylelkű hazafias áldozatkészegéért őszinte elismerésemet nyilvánítom.

Budapest, 1916 február hó 1.

A miniszter helyett:

Gróf Klebelsberg s. k. államtitkár.

Szerkesztői üzenetek

B. L. Losonc. Cikkét a megírt formában csak akkor közölhetnénk, ha csakugyan meggyőződött volna arról, hogy minden losonci borbély üzletben a kendők meg a „szerszámok“ oly veszedelmesen tisztátalanok. Miután azonban Ön ezt idáig csak a saját borbélyánál tapasztalta, mi jöjjen uti hát a többit is? Mindazonáltal, ha a rendőrihatóság olykor-olykor a közegészségügy szempontjából felülvizsgálná az összes borbély műhelyeket, — úgy hisszük mégis csak igen hasznos dolgot cselekedne!

Hivatalnoklány. Igaza van. Gát Ervin is meg Ágotay Veronika is csak írói álnév. A valódi nevüket — megkértek rá, — hát nem árulhatom el.

Árverési hirdetmény.

A Losonci Ipar és Kereskedelmi Bank Részvénytársaság ezennel közhírré teszi, hogy arany-, ezüstnemlekből, értékpapírokból, valamint más értékekből álló kézzizálógok, melyek 1915. évi július hó 31-ig, vagy előbb lejártak s nem rendezettek, 1916. évi március hó 16-án délelőtt 9 órakor az intézet helyiségében nyilvános árverésen a leg többet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fognak adni.

Losonc, 1916. évi február hó 26-án.

Az igazgatóság.

Laptulajdonos: Herczogh Jenő

Lapkiadó: Engel István.

Hirdessünk a Losonc és Vidékében!

Freitag

kiadványai

Világ zsebatlasz. A világ a zsebben! 58 fő és 25 mellék térképpel, 17.000 alfabetikus földrajzi elnevezés tartalmával. Zsebforma, csinos vászonkötésben 4 K. 50 f. Nélküldözhetetlen minden családban és íróasztalon. — | — | — | —

Romania térképe. Most jelent meg kitűnő felvételben Románia térképe. Lépték: 1:1,000,000. Ára 1 K. 20 f. Vászonra feszítve 3 K. 20 f. — | —

Háborus térképek. Északfrancia ország és Belgium térképe 1 K. 20 f. Török harctér 1 K. Olasz harctér 1 K. 20 f. Orosz harctér 1 K. 20 f. —

Orosz foglyok tartozkodásának helyei.

Az orosz foglyok internálási és átvonulási állomásainak térképe európai és áziai Oroszországban. Ára 1 K. 50 f. Bérmentesített küldésnél minden kiadvány 10 fillérel drágább. — | — | — | — | — | —

Megrendelhető:

G. FREYTAG und BERNDT
GES. M. B. H. WIEN VII. SCHOT-
TENFELD GASSE 62.

**BETEGEK ÉS ROKKANTAK
RÉSZÉRE NÉLKÜLDÖZHETETLEN**

a hygien. légmentesen elzárható

SZOBA-KLOZETT

Teljesen szagtalan, díszkrét, székes formájában és minden kivételben kaplató.

MINDEN SZOBABAN FELTÖNÉS NÉLKÜL FELÁLLITHATÓ!

HEYDER ÉS KILLIÁN

hygien. légmentesen elzárható szobaklozettek, száraz klozettek, Bidet és betegszállítók különlegességi gyára.

WIEN XVI.,
Paletzgasse 22-24.

Érdegyűzők és ismeretői legyenek és bérmentes.



Puhák fából, barackfa rényesre emelt védőtalp. Ára csomagoltan a bérmentes árhoz. K. számú 2234 és 302.

Zagyvapálfalván

a saigótarjáni hánya telepén, egy már 16 év óta fennálló fűszer, rőfős, rövidáru üzlet lakással, esetleg árval együtt, akár bérbé, akár örök áron

eladó

Értekezni lehet Losoncon REINER REZSŐNÉL, a Generáli főtitkáránál vagy Zagyvapálfalván Paszternák Ignác tulajdonosnál.

Küldjünk melegruhát
harctéren küzdő katonáinknak!

Élelmiszert ne küldjünk a táborba!

Illetékes helyről azt a kérést intézik a közönséghez, hogy tábori csomagokba ne rejtessen el élelmiszert, mert az, az elszállítás ideje alatt megromlik.

A munkáltatási időnyre ajánlunk elsőrendű pestvárosi fehér tábla- és kitűnő vidéki perzselt

munkásszalonnát

valamint pestvárosi

dísznózsirt

a legmérsékeltőbbárban. Felhívásra kedvező ajánlatokkal készséggel szolgátunk

Weisz Lipót és társa

dísznózsir- és szalonnanagykereskedők, Budapest, IX., Hentes-utca 17.
Sürgőnycim: „Weiszefelt, Budapest.“ Interurban távbeszélő „József“ 14—50

Schwarcz Jakab

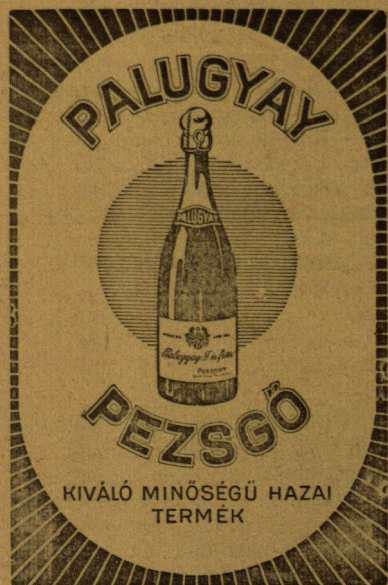
cséplőgépek, szecs kavágók, szelelőrosták,
ekék stb. stb. stb. mezőgazdasági gépek
gyári raktára.

Losonc, Kossuth Lajos-utca 7.

Ajánlja kitűnő „Singer“
karikahajós és központi orsós

varrógépeit

előnyös fizetési feltételek mellett.



A D J U N K
szivart, cigaret-
tát a sebesül-
teknek!

ENGEL ISTVÁN

könyvnyomdája **LOSONCON** Rákóczi-utca 21.

Készít minden a könyvnyomdász-
ti szakmába vágó munkát mo-
dern és szakszerű kivitelben, jutá-
nyos ár mellett.